

Sygn. akt I UK 57/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanego S.K.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. od
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 września 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego 240 zł
(dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 14 września 2016 r. oddalił apelację K. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z 10 lipca 2015 r. oddalającego odwołanie spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I-ego Oddziału w Ł. z 20 listopada 2013 r. stwierdzającej, że zainteresowany jako zleceniobiorca u płatnika składek K. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2010 r. oraz, że z wymienionego tytułu miesięczna podstawa wymiaru

składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne za miesiąc luty 2010 r. wynosi 2.167 zł.

Wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się spółka zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie: (-) art. 353¹ k.c. przez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że zasada swobody zawierania umów miała w niniejszej sprawie ograniczone zastosowanie; (-) art. 734 § 1 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie w konsekwencji błędne uznanie, że zawieranie przez spółkę umowy miały charakter umów zlecenia, a nie umów o dzieło, a tym samym niezastosowanie art. 627 k.c.; (-) art. 2 Konstytucji stanowiącego zasadę demokratycznego państwa prawnego przez naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa; (-) art. 31 ust. 3 Konstytucji ustanawiającego zasadę proporcjonalności ograniczeń praw majątkowych jednostki; (-) art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego bezzasadne zastosowanie w niniejszej sprawie.

Wnioskując o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a mianowicie czy oraz w jakim stopniu sądy pierwszej i drugiej instancji są uprawnione do pomijania w trakcie oceny okoliczności sprawy oraz zebranego materiału dowodowego, otoczenia zewnętrznego oraz warunków zawierania umów, w szczególności narzucania przez jednostki budżetowe, z przyczyn ekonomicznych, kształtu umowy. W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że prowadzi działalność ochroniarską i działalność usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych. W ramach tej działalności zawiera z jednostkami budżetowymi umowy dotyczące ochrony obiektów. Wskazała, że faktem powszechnie znanym są warunki przetargów, w których zamawiającym jest jednostka budżetowa oraz stawki w nich narzucone. W przetargach tych jedynym kryterium jest cena, co oznacza, że wyłoniona zostanie oferta podmiotu, który zaproponuje najniższą stawkę. Skarżąca stwierdziła, że żaden uczestnik przetargu zatrudniający na umowę o pracę nie będzie w stanie zaproponować takich stawek, aby wygrać z konkurencją zatrudniającą na podstawie umów o dzieło. Odnosząc się do okoliczności tej

sprawy, skarżąca stwierdziła, że mamy do czynienia z sytuacją, w której obowiązki nakładane na płatnika przez ustawodawcę są z założenia niemożliwe do zrealizowania w panujących warunkach społeczno-gospodarczych - ilość środków przeznaczonych na przedsięwzięcie nie pozwala na jego realne wykonanie w warunkach przewidzianych prawem, które następnie są egzekwowane przez odpowiednie organy. Skarżąca stwierdziła także, że stawki narzucone przez jednostki budżetowe są tak niskie, że nierealne staje się zapewnienie ochrony na podstawie innej niż umowa o dzieło. Okoliczności te z kolei mają, jej zdaniem, decydujący wpływ na charakter zawieranych umów. Zdaniem skarżącej sądy powinny uwzględnić otoczenie zewnętrzne, ponieważ ma ono w rzeczywistości determinujący wpływ na rodzaj zawieranych umów.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, z ostrożności procesowej o jej oddalenie, a także o zasądzenie od skarżącej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm prawem przypisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Oznacza to, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wyżej przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie SN z 9 marca 2011 r., II PK 10/11, LEX nr 1646567).

Skarżąca, wnioskując o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Skuteczne przekonanie Sądu Najwyższego o zasadności skargi kasacyjnej

ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżąca (por. postanowienie SN z 27 października 2015 r., II PK 61/15, LEX nr 1968444). Oznacza to, że skarżąca powinna określić przepis prawa (zespół przepisów prawa), w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane, a także wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen odnośnie wykładni tego przepisu (por. postanowienie SN z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126). Jednocześnie należy podkreślić, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wystąpienie nie jakiegokolwiek, ale istotnego zagadnienia prawnego. Istotne zagadnienie prawne występuje natomiast wówczas, gdy istniejące w rozpoznawanej sprawie zagadnienie prawne ma znaczenie dla rozwoju prawa lub ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania innych podobnych spraw. Celem przedsądu jest bowiem umożliwienie Sądowi Najwyższemu selekcji spraw z punktu widzenia potrzeby angażowania najwyższego organu sądowego w sprawy małej rangi i skupienie się na sprawach najpoważniejszych. Tak określony cel wynika nie tylko ze szczególnej konstrukcji środka kasacyjnego, ale przede wszystkim z ustrojowej, konstytucyjnej funkcji Sądu Najwyższego, którą stanowi sprawowanie nadzoru nad działalnością wszystkich innych sądów, a także zapewnianie prawidłowości oraz jednolitości wykładni prawa i praktyki sądowej (por. postanowienie SN z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467). Z powyższego wynika również, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii prawnej zajął stanowisko we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie SN z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia powyższych wymogów. Skarżąca nie sprecyzowała przepisu prawnego (zespołu przepisów prawnych), których wykładni dotyczy sformułowane we wniosku zagadnienie. Co uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę, czy wskazane przez nią zagadnienie jest zagadnieniem prawnym i czy jest ono istotne.

Na marginesie, należy zauważyć, że sytuacja opisana przez skarżącą

stanowiła przedmiot analizy Sadu Najwyższego w sprawie I UK 446/15 (wyrok z 25 października 2016 r., LEX nr 2163323), w której Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną płatnika składek. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że o rodzaju zawartej umowy (umowa o dzieło a umowa zlecenia) nie decyduje poziom opłacalności przedsięwzięcia przedsiębiorcy. Ponadto, iż poza płaszczyzną zainteresowania, przy rozstrzyganiu o charakterze prawnym podstawy zatrudnienia, w konsekwencji o tytule objęcia ubezpieczeniem społecznych osób świadczących pracę ochroniarzy, pozostaje kwestia relacji między wnioskodawcą a podmiotem zamawiającym usługę, czy też wyniku finansowego. We wniosku skarżąca nie odniosła się do tego stanowiska Sądu Najwyższego jak i do argumentów powołanych w uzasadnieniu tego wyroku.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1, 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., a także § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.), oraz art. 108 k.p.c. - w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.